

1949

Miroslav Václavík (1920 – 2009)

V míru bdělost, 1949

Bronzová plastika Miroslava Václavíka **V míru bdělost** z roku 1949 vznikla krátce po ukončení studií na pražské Akademii výtvarných umění v ateliéru Otakara Španiela v letech 1945 – 1948. Předtím se autor vzdělával ve válečné zlínské Škole umění. Rodák ze Šlapanic u Zlína prožil většinu svého života v této obci. Zemřel ale v Karlových Varech. Ve svém mládí se věnoval tématům neseným tehdejší neslavnou dobou. Nemohl jinak, existovala přísná pravidla nejen v akademické výuce, ale v umění vůbec. Realizaci postavy vojáka se samopalem v bronzu lze chápat jako závěrečné naplnění absolventských studijních požadavků.

Stanislav Hanzl (1919 – 2011)

Zedník – maltař, 1950

Sochař a restaurátor Stanislav Hanzl se narodil ve Šlapanicích u Brna. V mládí ho podle jeho vzpomínek ovlivnil pomník obětem 1. světové války v podobě staré ženy. Pochopil, že studium sochařství bude jeho pravou životní cestou. Je autorem mnoha význačných děl, mezi nimi brněnské sochy Leoše Janáčka. Plastika **Zedníka – maltaře** byla odlita do bronzu nepochybně proto, že mladý sochař, kterému bylo jednadvacet let, a právě ukončil studia na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze u Karla Dvořáka, reagoval díky svým vyučujícím na „požadavek doby“. Svědčila o tom také jeho účast na tehdejších výstavách např. Výtvarná úroda či Výtvarní umělci na stavebách socialismu, Výtvarní umělci k 10. výročí osvobození apod. Účastnila se jich ovšem celá řada umělců, nejenom ti nejmladší, neznalí situace. Nešlo neparticipovat na komunistickou stranou vytyčených úkolech a angažovaných přehlídkách. Výstavy jiného, svobodného zaměření se nekonaly...

„Bude štěstím pro kulturu, když ji bude místo upadající parazitní třídy, která skončila svou érou zradou národa a státu, přestovat lid, vedený ideálními představami, které si povolání členové vlády přivezli ze Sovětského svazu, země kultury nejvyšší,“ prohlásil ministr informací a budoucí ministr kultury Václav Kopecký již 11. července 1945. Po uchopení moci v únoru roku 1948 začala komunistická strana uplatňovat ve všech oblastech společenských věd a praktického života, tedy i v umění tzv. sovětské metody. Sovětizace probíhala podle doktrinářských principů Andreje Ždanova, hlavního teoretika socialistického realismu, který uplatňoval Stalinovy myšlenky o umění jak v Sovětském svazu, tak v zemích tzv. Východního bloku. Znamenalo to především, že ideálům vládnoucího proletariátu neboli dělnické třídy, se muselo veškeré umění podrobit, současné vznikající a především to avantgardní předválečné. Hlavním úkolem doby bylo rozvíjet v umění ideový obsah. To mělo působit na politické uvědomování pracujících mas.